

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il; דוא"ל: info@cbs.gov.il; פקס: 02-6521340

ירושלים, ח' בשבט, תשפ"ב
10 בינואר, 2022
012/2022

עמדות מנהלים במגזר העסקי לגבי התמיכות הממשלתיות במשבר הקורונה – דצמבר 2021

The Effectiveness and Use of the COVID-19 Government Financing Support Programs – December 2021

סקר מגמות הוא סקר חודשי הפונה למנהלים במגזר העסקי בענפי התעשייה, הבינוי, המסחר הקמעוני, המלונאות והשירותים.

כחלק משיתוף פעולה של הלמ"ס עם משרדי ממשלה ועם בנק ישראל, פותח פרק נוסף בשאלון הסקר הכולל שאלות משתנות בנושאי מדיניות כלכלית.

במהלך 2020-2021 הפעילה ממשלת ישראל כמה תוכניות סיוע. הללו נועדו לייצב את המשק ואת שוק העבודה. במסגרת הסקר נשאלו מנהלים באיזה מידה הקלו עליהם התוכניות האלה:

1. חלוקת הלוואות בערבות המדינה
2. דחיית החזר חובות לבנקים
3. מתן מימון לעובדים הנמצאים בחל"ת
4. חלוקת מענקים עבור החזרת עובדים מחל"ת או שימור עובדים
5. חלוקת מענקים בגין ירידה בהכנסות.

אחוז ההשבה לפרק זה עומד על כ-84% ומדגם הסקר מייצג אוכלוסייה של כ-60 אלף עסקים במגזר העסקי שבהם כ-5 משרות ומעלה.

- ל-65% מהעסקים באוכלוסיית הסקר לא היה צורך בדחיית החזרי הלוואות או החזרי חוב על ידי הבנקים. סוג התמיכה הזו היה הכי פחות בשימוש לעומת סוגי התמיכה האחרים שנסקרו.
- מהאומדנים עולה שבכל תוכניות התמיכה השונות, שיעור העסקים הגדולים שלא נזקקו לתמיכה גדול בהשוואה לעסקים הקטנים והבינוניים, למעט בתוכנית של מענקים עבור החזרת עובדים מחל"ת/שימור עובדים.
- על פי תשובות המנהלים ניכר שבתוכנית מימון עובדים המוצאים לחל"ת נעשה השימוש הגבוה ביותר על ידי העסקים. כ-59% מהעסקים נעזרו בתוכנית זו (והוציאו במהלך המשבר חלק מעובדיהם לחל"ת בעקבות ההגבלות השונות).

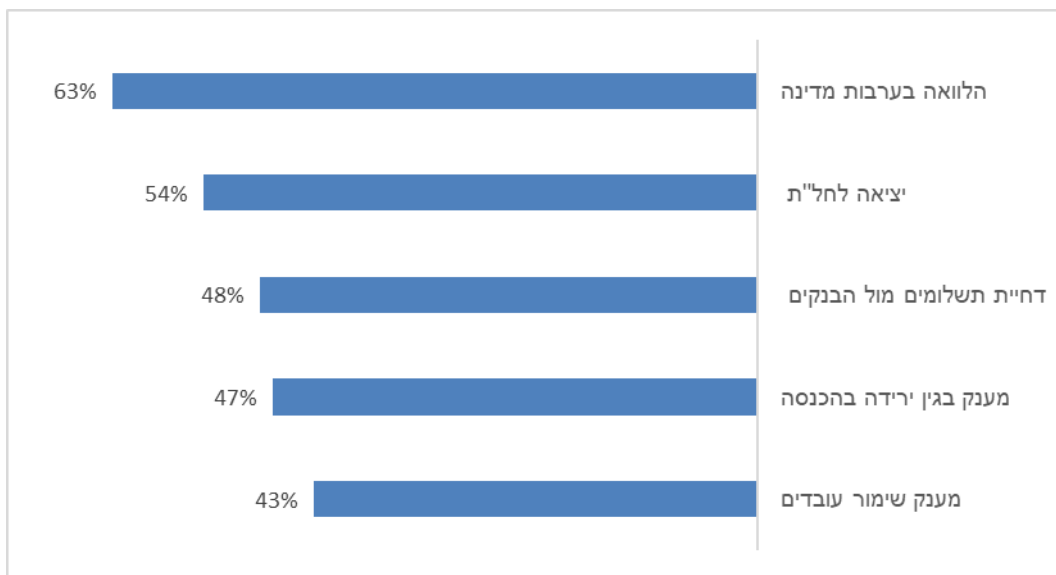
- כ-57% מהעסקים שהוציאו את עובדיהם לחל"ת בענפי המסחר והשירותים וכ-68% מהעסקים שהוציאו את עובדיהם לחל"ת בענף המלונאות, ציינו שמדיניות זו סייעה להם במידה רבה לצלוח את משבר הקורונה.
- התוכנית העיקרית השנייה שבה נעזרו מנהלי העסקים היא מענק על ירידה בהכנסות. על פי האומדנים כ-43% מהעסקים קיבלו מענק זה וכ-12% הגישו בקשה אך המענק לא אושר.
- יותר מחצי מהעסקים בענפי הבינוי והמידע והתקשורת לא נזקקו למענק ירידה בהכנסות, לעומת 22% בענף שירותי מזון ומשקאות (מסעדות ואולמות אירועים).
- כ-54% מהעסקים בתחום המלונאות ציינו שהמענק להחזרת עובדים¹ סייע להם במידה רבה וזאת בהשוואה לכ-17% בלבד שציינו זאת בכלל אוכלוסיית הסקר. זהו המענק היחיד מבין חמש תוכניות התמיכה שנסקרו ששיעור העסקים הגדולים שנעזרו בו גבוה משיעור העסקים הקטנים והבינוניים.

לשאלון הסקר

מבין חמש התמיכות הממשלתיות השונות שהוצגו למדווחים, עולה שהתוכנית למימון עובדים בחל"ת היא הנפוצה ביותר. כ-59% מהעסקים עשו בה שימוש. אם בוחנים את תוכניות התמיכה לפי מידת הסיוע שלהם על פי דיווחי המנהלים עולה שהתוכנית שסייעה במידה הרבה ביותר לצלוח את המשבר היא מתן הלוואות בערבות מדינה. כ-63% מאלו שקיבלו סיוע זה ציינו שהוא סייע להם במידה רבה לצלוח את המשבר. כ-54% מהעסקים שעשו שימוש בהוצאה לחל"ת ציינו שמימון עובדים בחל"ת סייע להם לצלוח את המשבר במידה רבה.

¹ ייתכן שחלק מהמדווחים התכוונו למענקים לשימור והחזרה שמומנו ותוכננו על ידי החברות עצמם ולא הממשלה

**תרשים 1 - אחוז העסקים בכלל אוכלוסיית הסקר לפי התוכנית שסייעה להם במידה רבה
(מתוך העסקים שאושר להם סיוע/נזקקו לסיוע).**

הלוואה בערבות מדינה (לוח 1)

במרבית ענפי המשק לפחות 49% מהעסקים דיווחו כי לא היה להם צורך בהלוואה בערבות מדינה. הענפים החריגים הם מלונאות ושירותי אירוח ואוכל (מסעדות) שבהם רק כ-13% ו-23% מהעסקים, בהתאמה לא נזקקו לסיוע זה. ענפים אלו נפגעו במידה הרבה ביותר ממשבר הקורונה.

ממצאים קודמים שהתקבלו מסקרי הבזק² שערכה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ומאומדנים במדינות אחרות, עולה שעסקים גדולים נפגעו פחות מהמשבר בהשוואה לעסקים קטנים ולכן נזקקו פחות לתמיכות ממשלתיות. מאפיין זה גם עקבי באומדנים שחושבו על פרק זה.

דחיית החזר הלוואות והסדרי חוב מול הבנקים (לוח 2)

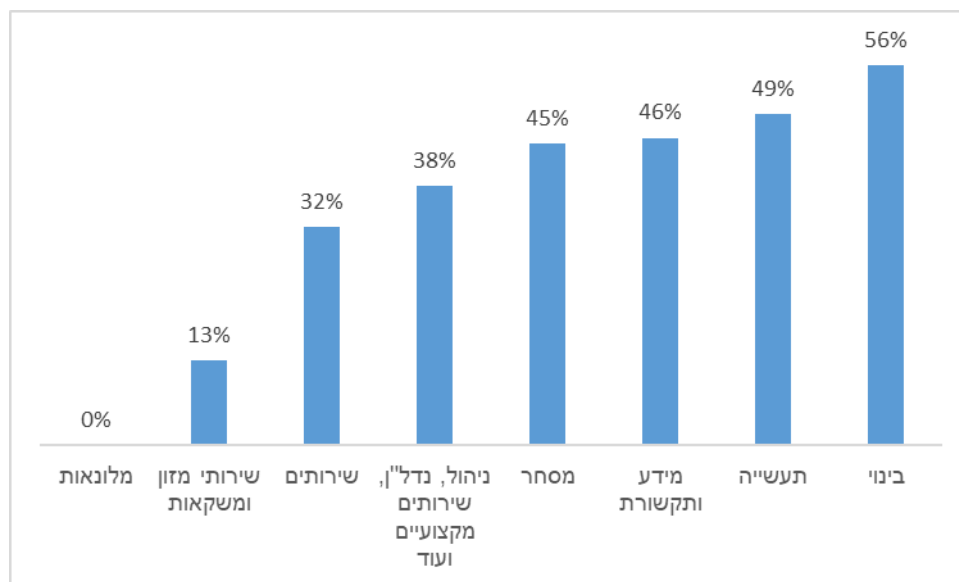
כ-26% מסך העסקים באוכלוסיית הסקר קיבלו סיוע של דחיית החזר הלוואות והסדרי חוב. בענף המלונאות כ-56% מהעסקים קיבלו סיוע זה ובענף שירותי מזון ומשקאות – כ-42%.

יציאה לחל"ת (לוח 3)

התמיכה הממשלתית העיקרית במהלך המשבר הייתה מימון עובדים הנמצאים בחל"ת. למעשה, המדינה הרחיבה את תשלום דמי האבטלה גם לעובדים שהפסיקו את עבודתם זמנית בשל המשבר.

בהשוואה לסוגי הסיוע האחרים בסקר, עסקים רבים יותר נזקקו למימון ממשלתי עבור עובדיהם שיצאו לחל"ת. בענף המלונאות לא היו עסקים שלא נזקקו לסיוע זה, ובענף שירותי מזון ומשקאות שיעור העסקים שדיווחו כי אינם נזקקים עמד על 13% בלבד.

תרשים 2 - עסקים שלא היה להם צורך במימון ממשלתי עבור עובדים בחל"ת, אחוז מסך המשיבים

² לממצאי סקר גל 11

כ-41% מהעסקים מסך אוכלוסיית הסקר לא נזקקו לתמיכה זו. בענף הבינוי נמצא האחוז הגבוה ביותר של עסקים שלא נזקקו לסיוע זה ולא הוציאו את עובדיהם לחל"ת (כ-56% מהעסקים), ואכן ענף זה הוחרג ממרבית המגבלות לאורך המשבר.

כ-57% מהעסקים שהוציאו את עובדיהם לחל"ת בענפי המסחר והשירותים וכ-68% מהעסקים שהוציאו את עובדיהם לחל"ת בענף המלונאות, ציינו שמדיניות זו סייעה להם במידה רבה לצלוח את משבר הקורונה.

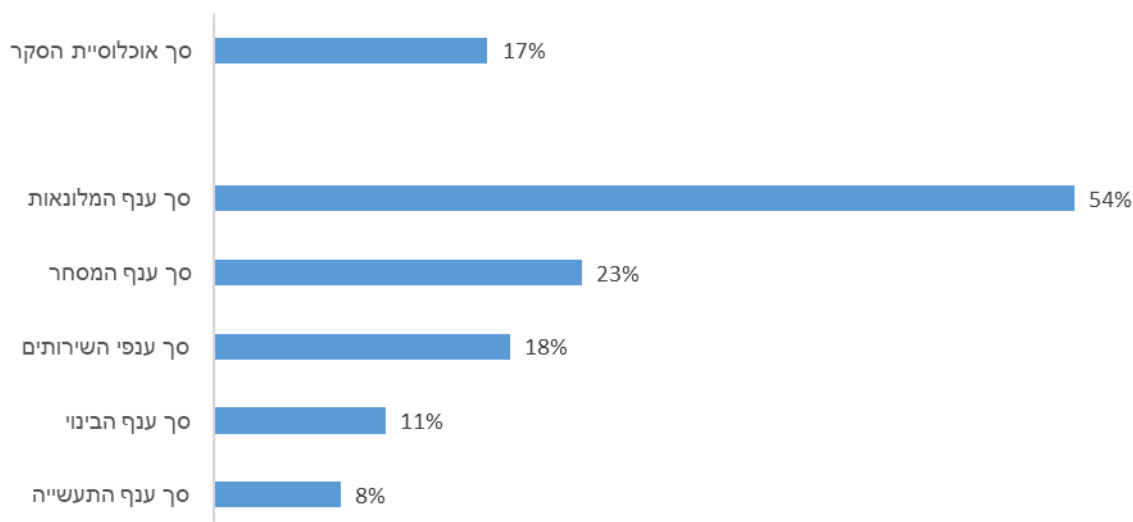
בענף שירותי מזון ומשקאות שבו מסווגים מסעדות ואולמות אירועים ניכר שהעסקים שנפגעו פחות מהמשבר (על בסיס השימוש בתמיכה ממשלתית) הם בעיקר עסקים קטנים. לעומת זאת, בשאר הענפים עסקים גדולים נפגעו פחות מעסקים קטנים באופן עקיב.

שימור עובדים³

מענק זה סייע במידה רבה לעסקים בתחום המלונאות בהשוואה לענפים אחרים. כ-54% מהמנהלים בענף המלונאות ציינו שמענק זה סייע להם במידה רבה לצלוח את המשבר, ואילו בשאר הענפים אחוז זה היה נמוך מ-24%.

ניכר שהמענק שימש יותר עסקים גדולים בהשוואה לעסקים קטנים, בניגוד לשאר תוכניות התמיכה שבהן שיעור העסקים הגדולים שלא נזקקו לסיוע גבוה משיעור העסקים הקטנים.

תרשים 3 - שיעור העסקים שהמענק לשימור עובדים סייע להם במידה רבה

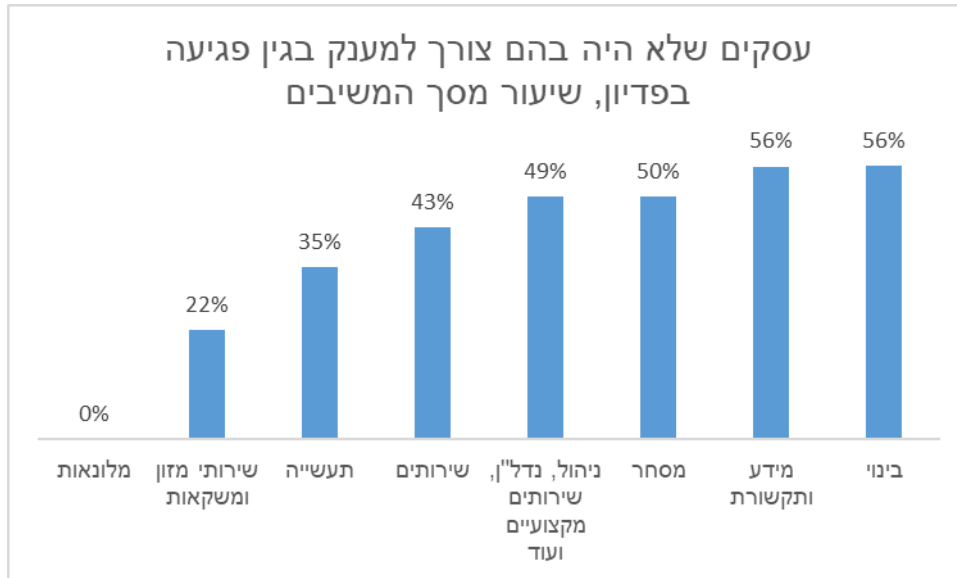

³ תכניות שימור והחזרה היו נפוצות גם ביוזמת החברות (בעיקר חברות גדולות) וייתכן שחלק מהמדווחים התכוונו לכך ולא לתכנית הממשלתית שהיקף ביצועה היה מצומצם יחסית לתכניות אחרות

מענק ירידה בהכנסה

בענף המלונאות לא היו עסקים שלא נזקקו למענק בגין ירידה בהכנסות, ובענף שירותי מזון ומשקאות שיעור העסקים שדיווחו כי אינם נזקקים לסיוע זה עמד על 22% בלבד.

תרשים 4 - עסקים שלא היה להם צורך במענק בגין פגיעה בהכנסה, אחוז מסך המשיבים

בדומה לתמיכה הממשלתית בחל"ת, בענפים שבהם נמצא אחוז גבוה של עסקים שאינם זקוקים לסיוע (כגון שירותים מקצועיים, מידע ותקשורת ובינוי), עסקים שכן קיבלו את הסיוע דיווחו כי הוא היה פחות מועיל עבורם.

תרשים 5 - מידת הסיוע של המענק בגין הירידה בהכנסה, אחוז המקבלים את הסיוע

